

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] fornicatio simplex sit peccatum mortale? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

743

4 d. 4. r. 2.
4 q. 1. co.
princ &
q. 2. corp.

& ad 2.

Utrum fornicatio simplex sit peccatum mortale?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod fornicatio simplex non sit peccatum mortale. Ea enim quæ simul connumerantur, videntur esse vnius rationis. Sed fornicatio connumeratur quibusdam, quæ non sunt peccata mortalia. Dicitur enim Act. 15. Abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione. Illorum autem usus non est peccatum mortale, secundum illud 1. ad Timoth. 4. Nihil reiiciendum est, quod cum grauium actione percipitur. Ergo fornicatio non est peccatum mortale.

¶ 2 Præterea, Nullum peccatum mortale cadit sub præcepto diuino. Sed Osee 1. præcipitur à Domino, Vade, fume tibi vxorem fornicationum, & fac filios fornicationum. Ergo fornicatio non est peccatum mortale.

¶ 3 Præterea, Nullum peccatum mortale in Scriptura sacra absque reprehensione commemoratur. Sed fornicatio simplex commemoratur in Scriptura antiquis patribus sine reprehensione: sicut legitur Genesis 16. de Abraham, quod accessit ad Agar ancillam suam. Et infra 30. legitur de Jacob, quod accessit ad ancillas vxorum suarum, Balam & Zelpham. Et infra 38. legitur quod Iudas accessit ad Thamar, quam æstimauit meretricem. Ergo fornicatio simplex non est peccatum mortale.

¶ 4 Præterea, Omne peccatum mortale contrariatur charitati. Sed fornicatio simplex non contrariatur charitati: neque quatum ad dilectionem Dei, quia non est directe peccatum contra Deum: nec etiam quantum ad dilectionem proximi, quia per hoc homo nulli homini facit iniuriam. Ergo fornicatio simplex non est peccatum mortale.

¶ 5 Præterea, Omne peccatum mortale ducit in perditionem æternam. Hoc autem non facit fornicatio simplex: quia super illud 1. ad Timoth. 4. Pie-

tas ad omnia utilis est, dicit gloss. * Ambros. Omnis summa disciplina Christiana in misericordia & pietate est: quam aliquis sequens, si lubricum carnis parit, sine dubio vapulabit, sed non peribit. Ergo fornicatio simplex non est peccatum mortale.

sup. Hic locū Pau li, 10.5.

¶ Præterea, Sicut August. * dicit in lib. de bon. coniug. Quod est cibus ad salutem corporis, hoc est concubitus ad salutem generis. Sed non omnis inordinatus usus ciborum est peccatum mortale. Ergo nec omnis inordinatus concubitus: quod maximè videtur de fornicatione simplici, quæ minima est inter species enumeratas.

ca. 16. in prin. totis

SED contra est, quod dicitur Tob. 4. Attende tibi ab omni fornicatione, & præter uxorem tuam quam patiaris crimen scire. Crimen autè importat peccatum mortale. Ergo fornicatio & omnis concubitus, qui est præter uxorem, est peccatum mortale.

¶ Præterea, Nihil excludit à regno Dei, nisi peccatum mortale. Fornicatio autè excludit, ut patet per Apost. ad Gal. 5. ubi præmissa fornicatione & quibusdam alijs vitijs subdit, Qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Ergo fornicatio simplex est peccatum mortale.

¶ Præterea, In * decretis dicitur 22. q. 1. Nosse debent talem de periurio poenitentiam imponi debere, qualem & de adulterio, & de fornicatione, & de homicidio sponte commissò, & de cæteris criminalibus vitijs. Ergo fornicatio simplex est peccatum criminale seu mortale.

22 q. 1. c. pradicandum, in medio.

RESPONDEO dicendum, quòd absque omni dubio tenendū est, quòd fornicatio simplex sit peccatū mortale; non obstante quòd Deut. 23. super illud, Nō erit meretrix, &c. dicit gloss. * Ad meretrices prohibet accedere, quarum est venalis turpitudine. Non enim debet dici venalis, sed venalis: quod est proprie meretricum. Ad huius autem evidentiam considerandum est, quòd peccatum mortale est omne peccatum quod committitur directe contra vitam hominis.

eff. Aug. in 1. q. 9 qu. 27. in med. 10. 4

For-

Fornicatio autem simplex importat inordinationem quæ vergit in nocendum vitæ eius, qui est ex tali concubitu nasciturus. Videmus enim in omnibus animalibus, in quibus ad educationem prolis requiritur cura maris, & feminae, quod in eis non est vagus concubitus, sed maris ad certam feminam, vnam vel plures: sicut patet in omnibus avibus. Secus autem est in animalibus, in quibus sola femina sufficit ad educationem fœtus, in quibus est vagus concubitus: ut patet in canibus & huiusmodi alijs animalibus. Manifestum est autem, quod ad educationem hominis non solum requiritur cura matris, à qua nutritur: sed multo magis cura patris, à quo est instruendus, & defendendus, & in bonis tam interioribus, quam exterioribus promouendus. Et ideo contra naturam hominis est, quod utatur vago concubitu: sed oportet quod sit maris ad determinatam feminam, cum qua permaneat, non per modicum tempus, sed diu, vel etiam per totam vitam. Et inde est quod naturaliter est maribus in specie humana sollicitudo de certitudine prolis, quia eis imminet educatio prolis. Hæc autem certitudo tolleretur, si esset vagus concubitus. Hæc autem determinatio certæ feminae, matrimonium vocatur: & ideo dicitur esse de iure naturali. Sed quia concubitus ordinatur ad bonum commune totius humani generis; bona autem communia cadunt sub determinatione legis, ut supra habitum est: consequens est, quod ista coniunctio maris ad feminam, quæ matrimonium dicitur, lege aliqua determinetur. Qualiter autem sic apud nos determinatur, in tertia parte huius operis dicitur, cum de matrimonio sacramento tractabitur. Unde cum fornicatio sit concubitus vagus, vepote præter matrimonium existens, est contra bonum prolis educandæ: & ideo est peccatum mortale. Nec obstat si aliquis fornicando aliquam cognoscens, sufficienter provideat proli de educatione: quia id quod cadit sub legis determinatione, iudicatur secundum id quod commune

1.2.9.9
a.3. et 7.
95. ar. 2.

non de ple
uit morte
prædictus
vide in
4. d. 26.
& se 1.

niter accidit, & non secundum id quod in aliquo casu potest accidere.

Ad primum ergo dicendum, quod fornicatio illis connumeratur: non quia habeat eandem rationem culpæ cum alijs, sed quantum ad hoc, quod ex his quæ ibi ponuntur, similiter poterat dissidium generari inter Iudæos & Gentiles, & eorum vnanimis consensus impediri: quia apud Gentiles fornicatio simplex non reputabatur illicita, propter corruptionem naturalis rationis. Iudæi autem ex lege diuina instituti, eam illicitam reputabant. Alia vero, quæ ibi ponuntur, Iudæi abominabantur, propter consuetudinem legalis conuersationis. Vnde Apostoli ea Gentilibus interdixerunt, non quasi secundum se illicita, sed quasi Iudæis abominabilia: vt etiam supra dicitur est.

Ad secundum dicendum, quod fornicatio dicitur esse peccatum, in quantum est contra rationem rectam. Ratio autem hominis recta est secundum quod regulatur voluntate diuina, quæ est prima & summa regula. Et ideo quod homo facit ex voluntate Dei, eius præcepto obediens, non est contra rationem rectam, quamuis videatur esse contra communem ordinem rationis: sicut etiam non est contra naturam quod miraculose fit virtute diuina, quamuis sit contra communem cursum naturæ. Et ideo sicut Abraham non peccauit, filium innocentem volendo occidere, propter hoc quod obediuit Deo; quamuis hoc secundum se consideratum, sit communiter contra rectitudinem rationis humane: ita etiam Osee non peccauit fornicando, ex præcepto diuino. Nec talis concubitus proprie fornicatio debet dici: quamuis fornicatio nominatur, referendo ad cursum communem. Vnde Augustinus * dicit tertio confessione. Cum Deus aliquid contra morem inclinante voluerit tribere; etsi non est in appetitu sensitiuo, dicitur peccatum: quia quanto aliquis ex maiori passione impulsus peccat, tanto leuius est peccatum. Et hoc modo

1.2. quas.
103. a 4.
ad 3.

ca. 8. nota

obediendum præponitur, ita Deus omnibus.

Ad tertium dicendum, quod Abraham & Isaac ad ancillas accesserunt, non quasi fornicario concubitu, ut infra patebit, cum de matrimonio ageretur. Item dam autem non est necessarium à peccato excusare, qui etiam auctor fuit venditionis Ioseph.

non cõple
uit, vide
in 4. sen.

in corpo-
re ars.

Ad quartum dicendo, quod fornicatio simplex contrariatur dilectioni proximi, quantum ad hoc quod repugnat bono prolis nascituræ, ut * ostensum est: dicitur scilicet dat operam generationi, non secundum quod convenit prolis nascituræ.

Ad quintum dicendum, quod per opera pietatis ille, qui lubricum carnis patitur, liberatur a perditione æterna, in quantum per huiusmodi opera disponitur ad hoc, quod gratiam consequatur, per quam poeniteat: & in quantum per huiusmodi opera factus est de lubrico carnis commissio. Non autem ita, quod si in lubrico carnis perseveret impenitens usque ad mortem, per pietatis opera liberetur.

Ad sextum dicendum, quod ex vno concubitu potest vnus homo generari. Et ideo inordinatio concubitus, quæ impedit bonum prolis nascituræ, ex ipso genere actus est peccatum mortale, & non solum ex inordinatione concupiscentiæ. Ex vna autem commessione non impeditur bonum totius vitæ minus hominis. Et ideo actus gulæ ex suo genere non est peccatum mortale. Esset tamen, si quis scienter cibum comederet, qui totam conditionem vitæ inmutaret, sicut patet de Adam. Nec tamen fornicatio est minimum peccatum, quæ sub laetitia continentur. Minus enim est concubitus cum uxore qui fit ex libidine.

744 Mal. 9.1. ARTIC. III.

Utrum fornicatio sit veniale peccatum? Vnde dicitur: si protulerit. Videtur, quod fornicatio aliquam cognitionem peccatum. Tanto enim magis proli de educatione: quia id quod cada... terminatio, iudicatur secundum id quod communitur.

vide
4. d. 26.
& sel.

